

Ylöjärven lukio

ABI-INFO

- ma 19.1.2026, klo 9.40-10.40

Preppaustilaisuudet ennen kirjoituksia:

Viikko 8.:

ti 17.2. MAB, Hiili (HIM) klo 8.15-10.30, MAA, Odenplan (PET) klo 11.40-13.55

ke 18.2. MAA, Forest Hill (SAH) klo 11.40-13.55, MAB, Forest Hill (PET) klo 8.15-10.30

pe 20.2. FY, Forest Hill (MJO) klo 9.00-11.15

Viikko 10.:

ma 2.3.: ENA, Viita (EYP) klo 11.40-13.55, ENA, Chateau deau (JKI) klo 8.45-11.00, ENA, Forest Hill (RKP) klo 8.45-11.00

ti 3.3.: PS, Viita (SHO) klo 9.40-11.55

ke 4.3.: YH, Terva (ANI) klo 13.05-15.20, GE, Jäkälä (ALU) klo 14.30-16.45, HI, Chateau deau (RRA) klo 9.40-11.55

to 5.3.: KE, Liljeholmen (HAH) klo 8.15-10.30, UE, Viita (SOM) klo 11.40-13.55

pe 6.3.: ÄI, Teams (AMU) klo 10.00-11.00

Kouluruokailuoikeuden päättyminen:

- Säännöllisen koulutyön päättyessä loppuu myös kouluruokailuoikeus.
- Oikeutta ei ruokailuun ole ma 2.2.2026 jälkeen, poikkeuksena yo-koepäivät, preppaustilaisuudet ja penkkarit.

Läppäreiden palautus:

- kannettavat tietokoneet ja laturi palautetaan opintotoimistoon **ke 8.4.2026** mennessä!

KOKO OPPIAINEEN ARVOSANAN KOROTUS:

Koko oppiaineen arvosanaa voit korottaa kirjoitusten jälkeen pidettävässä **uusintakuulustelussa ke 1.4., klo 9.00-** (sis. pakolliset/suoritetut valtakunnalliset syventävät opintojaksot)
-Ilmoittautuminen pe 27.3. mennessä opintotoimistoon

LUKION OPPIMÄÄRÄ TULEE OLLA OPISKELTU

- ke 29.4.2026 lukion oppimäärä 150 opintopistettä täynnä

- 20 syventävää op.
- sallittu määrä arvosanoja 4 (2/3 –sääntö)
- T –arvosanat suoritettu
- Koulukohtaisesta H-arvosana ei tuota opintopisteitä!

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Arvosanan muuttaminen suoritusmerkinnäksi (S):

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän:

- **liikunnasta**
- sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain **kaksi opintopistettä**
- sekä valinnaisista **vieraista kielistä**, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan **neljä opintopistettä**.

Ilmoita asiasta henkilökohtaisesti koulun opintotoimistoon pe 30.1.2026 mennessä, mikäli haluat S-merkinnän päättötodistukseesi.

Kevään 2026 koepäivät löytyvät kotisivuilta!

-Katso myös www.ylioppilastutkinto.fi

Kevään yo-koepäivät:

ti 10.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 12.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
pe 13.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 16.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ke 18.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 20.3.	reaali (uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)
ma 23.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 25.3.	reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)
pe 27.3.	saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Kevään 2026 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille 12.5.2026. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 13.5.2026 alkaen. Julkaisemisen yhteydessä tulokset luovutetaan myös korkeakoulujen yhteisvalinnan käyttöön. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

Kokeiden alkamisajat:

- Kokeet alkavat klo 9.00
- **Sinun tulee olla valmiina siirtymään saliin klo 8.00!**
- Poikkeus 12.3. vieras lyhyt kieli ja 23.3. toinen kotimainen kieli, jolloin saliin kutsutaan klo 8.30

Yo-tulokset:

- Yo-tutkinnon tulokset lähetetään lukioille ti 12.5.2026, jolloin ne ovat nähtävissä Wilmassa
- Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -ke 13.5.2026

Osallistumisoikeus:

- olet opiskellut vähintään asianomaisen aineen **pakolliset opintojaksot** koulun opetussuunnitelman mukaisesti (Mikä on tilanteesi? Ei saa olla H- tai T-arvosanoja)

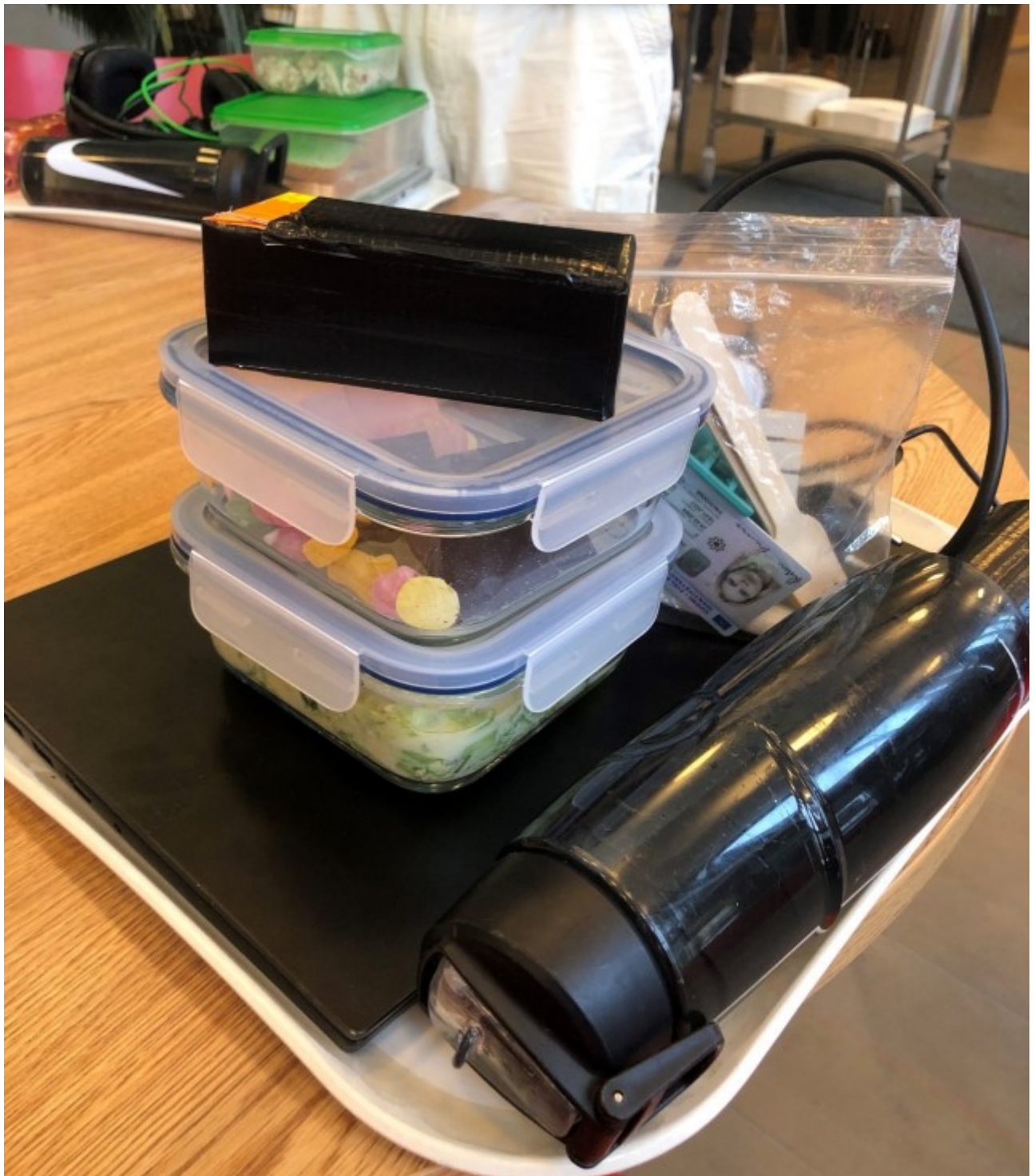
Ylioppilastutkintokokeiden tehtävät perustuvat **pakollisten opintojaksojen lisäksi myös valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin**, joten hyvä menestyminen kokeissa edellyttää myös näiden kurssien suorittamista.

Ennen koetta:

- Oman istumapaikan numeron tulee tarkistaa aulan liikuteltavalta ilmoitustaululta olevasta listasta ennen koetta!
- Välineiden ja eväiden tarkistaminen. Kokelas itse esittelee tavarat valvojalle ennen saliin siirtymistä.
 - Kännykät ja lompakot laitettu pussiin (nimi päälle teippiin)
- Mennään omalle numeroidulle paikalle ja ryhdytään asentamaan konetta tikun avulla yo-koetta varten

Eväät:

- Laitetaan läpinäkyviin pakkauksiin!
- esim. muovirasiat, muovipussit
- Ei saa näkyä etikettejä
- esim. kääreet ja pullojen/tölkkien etiketit pois/teipattu
- Teippaukset tehdään kotona
- Lääkkeet voit ottaa mukaan ilman erillistä lupaa
- Kerrospukeutuminen on suositeltavaa, koska salissa tulee kylmä, kun istuu monta tuntia paikallaan

Saliin tulee tuoda:

- koneen,
- laturin,
- henkilöllisyystodistuksen (passi, ajokortti tai kuvallinen henkilökortti/kela-kortti)
- kynä, kumi ja viivain

- langalliset kuulokkeet (saa tuoda, ei pakollinen)
- langallinen hiiri saa olla, langaton on kielletty
- avaimet saa pitää taskussa

Mitä ei saa tuoda saliin (muutamia esimerkkejä):

- Kännykän, älykellon, älylasien sekä esim. lunttilappujen tuominen kirjoitussaliin johtaa aina havaittaessa syytteeseen vilpistä → kaikki kevään kirjoitukset nollataan tai loppuihin kokeisiin osallistuminen evätään.
- Kännykät/lompakot jne. voit jättää saliin tullessasi koriin, joka viehdään opintotoimistoon, josta ne ovat noudettavissa kokeen jälkeen (tai lokeroon).
- Reppujen ja kassien tuonti saliin on kiellettyä. Voit lainata keittiöltä tarjotinta tarvikkeiden vientiin koesaliin.
- Ei vaatetusta, jossa on tekstiä (tuotemerkki saa näkyä)!

Toiminta yo-kokeessa:

- Omalta paikalta ei saa liikkua ilman lupaa sen jälkeen, kun olet omalle paikallesi saapunut
- Kaikki kokeet alkavat kello 9.00
- Kirjoitusaika on kuusi tuntia, paitsi samana päivänä kahden lyhyen kielen kirjoittajille kahdeksan tuntia tai pidennyksen saaneilla 1-2h pidempi saadun päätöksen mukaan

Myöhästyminen:

- a. soita välittömästi koulusihteerille tai rehtorille!
- b. tule paikalle, vaikka myöhästyisit

Koepaperit apuna vastuksen hahmottelussa:

- a. Koulun puolesta annetaan koepaperit, jotka ovat konseptiarkkeja
- b. Koepaperissa on valmiina koulun nimi ja numero (1948). Näihin papereihin voit luonnostella esseetä, laskea laskuja, tehdä miellekarttoja ja jne. Niitä ei ole siis pakko käyttää, mutta se voi olla hahmottelussa hyödyksi.
- c. Jos käytät koepapereita, sinun tulee kirjoittaa nimikirjoituksesi ja täydellinen nimesi käyttämiisi papereihin

Kirjoitustilasta ei saa poistua ennen klo 12.00 (pois lukien WC-käynnit):

- a. Kun poistut wc-käynnille, sinun tulee painaa järjestelmän ylälaudassa näkyvää LUKKO-kuvaketta -> näyttö pimenee
- b. Palatessasi paikallasi takaisin näyttö herää painamalla mitä tahansa näppäintä
- c. WC-tauolle siirrytään silloin, kun siihen annetaan lupa -> **NOSTA EDESSÄ OLEVA NUMEROLAPPU (LAMINOITU) YLÖS JA KÄÄNNÄ KATSEESI TAAKSEPÄIN (luvan antaa opettaja käsimerkein).**

Kun klo 15.00/17.00 ilmoitetaan, että koe päättyy ->

- a. koe täytyy päättää silloin (ei enää lainkaan kirjoittamista tämän ilmoituksen jälkeen)
- b. Lisäajan saaneet jatkavat normaalisti, kunnes heille ilmoitetaan asiasta uudestaan
- c. Muista, että lopullinen vastauksesi on vastausruutuun jätetty teksti tai lasku

- d. Järjestelmä tallentaa automaattisesti sinne tekemäsi kirjoitukset
- e. Kun olet varma, että haluat lopettaa kokeesi tai koeaika päättyy ->
- f. Paina koejärjestelmän alalaidasta PÄÄTÄ KOE-nappia
- Tämän jälkeen sinulle ei anneta enää lupaa kokeen uudelleen käynnistämiseen, vaikka olisi aikaa jäljellä.
 - Kaikki paperit sekä USB-tikku luovutetaan kokeen jälkeen valvojalle (valvoja, jonka pöydällä on suuret näytöt).
 - Tyhjiin papereihin ei nimiä
 - Jos on tullut jonoa palautuksessa, niin jonota rauhassa.
 - Keskustelu on kielletty salissa, koska osa tekee vielä koettaan!
 - Poistuminen liikuntasalin pukuhuonekäytävän kautta aulaan
 - Tietokoneen liittäminen muuhun verkkoon kuin koeverkkoon tai sen yritys johtaa automaattiseen hylkäykseen
 - Kun/ jos käytät apuohjelmia, sinun tulee aina tallentaa ja siirtää kopioimalla ne tehtävän vastausruutuun!
 - Apuohjelmiin tehdyt vastaukset eivät siirry arviointijärjestelmään eivätkä tallennu automaattisesti!

Ylimääräiset vastaukset

Koejärjestelmä kertoo, kuinka moneen kysymykseen tulee vastata

- **Älä jätä ylimääräisiä vastauksia!**
- Jos kokelas jättää arvosteltavaksi osakohtaisen enimmäismäärän ylittävän määrän vastauksia, katsotaan kokeen kyseisen osan kokonaispistemäärän muodostuvan siitä sallitusta määrästä vastauksia, joiden pistesumma on pienin.
- Jos tämän jälkeen kokelaan koko kokeen vastausmäärä ylittää vielä kokeen sallitun enimmäismäärän, katsotaan kokeen

muodostuvan niistä 7 (fysiikka, kemia, biologia) tai 5 (muut reaaliaineet) vastauksesta, joiden pistesumma on pienin.

Sairaus:

- Mikäli sinulla on jokin sellainen sairaus, joka haittaa keskittymistä ja kokeen suorittamista, mutta joka mahdollistaa osallistumisen kirjoituksiin, tulee tästä hankkia lääkärintodistus.
- Päiväys todistuksessa tulee kattaa kyseisen kirjoituspäivän. (esim. migreeni, flunssa, vatsatauti, fyysinen haitta jne.)
- Hanki se välittömästi yo-kirjoitusten jälkeen (esim. koululääkäri)

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen:

- Lautakunta voi ottaa huomioon koesuoritusta heikentävän syyn ylioppilastutkinnossa, jos sinulla on jokin seuraavista:
 - sairaus tai vamma
 - kuulovamma
 - näkövamma
 - lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
 - erityisen vaikea elämäntilanne
 - opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).
- Ensisijainen tapa tähän on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen.
- Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty.
- Pistekorotuksen hylätyyn kokeeseen voi saada riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

- Pistekorotusta ei voi kuitenkaan saada opetuskielen puutteellisen hallinnan vuoksi.

Ennen koetta tulee tehdä seuraavat toimet:

Kun saavut omalle paikalle:

- a. liitä kone laturiin ja sähköverkkoon
 - b. liitä koneeseen kuulokkeesi
 - c. liitä koneeseen abitti—tikku
 - d. liitä koneeseen verkkopiuha (varmista, että koneessasi on sellainen). Koe tehdään langallisessa verkossa (eroaa tässä päättöviikon Abitti-kokeista)
 - e. käynnistä abitti-tikku samoin kuin päättöviikolla
 - f. TEE ÄÄNITESTI KUULOKKEILLASI!!! Jos et saa ääntä kuulumaan, niin viittaa valvojaa auttamaan tilanteessa. (Tämä on erittäin tärkeä vaihe testata ennen koetta. Ääni ei saa kuulua koneesi kaiuttimista!)
 - g. syötä järjestelmään omat tietosi
 - h. valitse kieleksi suomi ja oikea koe, jota olet tullut tekemään sekä kokeen taso (A-B, pitkä-lyhyt)
 - i. jää odottamaan opettajaa, joka kertoo sinulle koodit, millä pääset sisään (pidä henkilötodistus pulpetilla valvojan nähtävänä)
- Koe alkaa klo 9.00, kun kokeen valvoja avaa kokeen
- k. voit päättää kokeesi aikaisintaan klo 12.00
 - l. koe päättyy klo 15.00 (tai lisäaikaa saaneet)

Mikäli kokeessa tulee tekninen ongelma ->

- VIITTAUS ja valvoja tulee paikalle ratkomaan ongelmaasi. Saat tähän käytetyn ajan hyvityksi kokeen lopussa (eli koeaikasi voi päättyä esim. 15.07)

Kokelas ei saa kokeen aikana poistua/ liikkua kirjoitussalista muutoin kuin valvojan saattamana (WC)

- Jos kokelaalta putoaa esim. kynä tai hän tarvitsee lisää paperia, tai hänellä on tekninen vika tietokoneen kanssa, hänen on viitattava, jolloin joku valvojista tulee hänen luokseen ja selvittää asian

Matematiikka

3 KOKEEN RAKENNE

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa voi jakautua kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monesta tehtävästä kukin osa koostuu ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä	Kokelas vastaa	Apuvälineet
A	4-9	3-6	koejärjestelmän laskinohjelmia rajoitettu
B (voi jakautua B1- ja B2-osiin)	4-9	3-6	koejärjestelmän ohjelmat käytössä
Yhteensä	8-13	6-10	

Tehtävien pisteet annetaan kokonaislukuina. Kokeen enimmäispistemäärä on 120.

3.1 KEVÄÄN 2026 TUTKINTOON ASTI

Kokeen A-osassa kokelaalla ei ole käytössään seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia:

- 4f Vihko
- Casio ClassPad Manager
- Geogebra
- LibreOffice Calc
- Texas Instruments TI-Nspire CAS
- Vernier Graphical Analysis Pro
- wxMaxima.

Kokeen B-osassa kokelaalla on käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

3.2 SYKSYN 2026 TUTKINNOSTA ALKAEN

Kokeen A-osassa kokelaalla on käytössään Ylioppilastutkintolautakunnan Abicus-laskin. Tehokkaampaan laskentaan kykenevien ohjelmistojen käyttö on estetty. Kokeen B-osassa kokelaalla on käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

5 KOKEEN KULKU

Kokelas aloittaa koetilaisuuden käynnistämällä koneensa ja tunnistautumalla kokeeseen. Kokelas voi vastata sekä A-osan että B-osan tehtäviin, mutta kokeen alkaessa kokelaalla on käytössään vain osa koejärjestelmän ohjelmista (ks. [luku 3 Kokeen rakenne](#)).

Palautettuaan A-osan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. A-osan palautettuaan kokelas näkee vain B-osan tehtävät eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan.

A-osan palautukselle ei ole aikarajaa.

REAALIKOKEET

aine	tehtävien määrä	vastausten enimmäismäärä
evangelisluterilainen uskonto	9	5
ortodoksinen uskonto	9	5
elämäkatsomustieto	9	5
filosofia	9	5
psykologia	9	5
historia	9	5
yhteiskuntaoppi	9	5
maantiede	9	5
terveystieto	9	5
fysiikka	11	7
kemia	11	7
biologia	11	7

2.3 VASTAUKSISTA ANNETTAVAT PISTEET

Tehtävän laajuuden ja kysymysmuodon mukaan tehtävän maksimipistemäärä on 15, 20 tai 30 pistettä. Kokeen maksimipistemäärä on 120 pistettä.

2.4 MERKKIMÄÄRÄRAJOITETUT TEHTÄVÄT JA PISTEVÄHENNYKSET

Kokeisiin voi sisältyä merkkimäärärajoitettuja tehtäviä tai osatehtäviä. Sallitun merkkimäärän ylittämisestä tehdään kyseisen tehtävän tai osatehtävän maksimipistemäärään suhteutettu pistevähennys, joka on kuitenkin vähintään 1 piste kokelaan tehtävästä tai osatehtävästä saamasta pistemäärästä. Sallitun merkkimäärän ylittämisestä tehtävä pistevähennys määräytyy pääasiassa oheisen taulukon mukaisesti. Perustellusta syystä sensorikokous voi päättää, että pistevähennys tehdään oheisesta taulukosta poikkeavalla tavalla tai että vähennystä ei tehdä lainkaan. Sensorikokous ei voi kuitenkaan päättää taulukkoa suuremmista pistevähennyksistä. Merkkimäärärajoituksen soveltamisesta arvosteluun kerrotaan kokeen hyvän vastauksen piirteissä. Jos pistevähennys on suurempi kuin kokelaan tehtävästä tai osatehtävästä saama pistemäärä, kyseisestä kohdasta annetaan nolla pistettä.

Maksimipistemäärä	Ylityksen suuruus	Pistevähennys
1–3 p.	< 10 %	1 p.
1–3 p.	10–30 %	1 p.
1–3 p.	> 30 %	1 p.
4–6 p.	< 10 %	1 p.
4–6 p.	10–30 %	1 p.
4–6 p.	> 30 %	2 p.
7–10 p.	< 10 %	1 p.
7–10 p.	10–30 %	2 p.

2.5 YLIMÄÄRÄISET VASTAUKSET

Jos kokelas jättää arvosteltavaksi osakohtaisen enimmäismäärän ylittävän määrän vastauksia, katsotaan kokeen kyseisen osan kokonaispistemäärän muodostuvan siitä sallitusta määrästä vastauksia, joiden pistesumma on pienin. Jos tämän jälkeen kokelaan koko kokeen vastausmäärä ylittää vielä kokeen sallitun enimmäismäärän, katsotaan kokeen muodostuvan niistä 7 (fysiikka, kemia, biologia) tai 5 (muut reaaliaineet) vastauksesta, joiden pistesumma on pienin. Opettaja arvostelee valmistavasti kaikki vastaukset ja merkitsee niiden pistemäärät tutkintopalveluun. Kokeen muodostavat tehtävät valitsee lautakunta.

4 ARVOSTELU

Suorituksia arvosteltaessa kiinnitetään huomiota erityisesti seuraaviin näkökohtiin.

Kypsyysyttä osoittavat esimerkiksi:

- asioiden käsittely ilmentää tietojen ja taitojen itsenäistä hallintaa ja kykyä niiden soveltamiseen
- vastaus osoittaa monipuolisia ja kehittyneitä tiedonkäsittelytaitoja
- tehtävän kannalta olennaisia tietoja on riittävästi
- kokonaisuus on jäsennelty ja asiasisällöltään johdonmukainen
- syitä ja seurauksia tarkastellaan asianmukaisesti eri näkökulmista
- esitetyt väitteet perustellaan selkeästi
- tehtäviin liittyviä aineistoja käytetään tarkoituksenmukaisesti
- esitetyt tiedot asetetaan laajempiin asiayhteyksiin
- erityisesti pohdiskelua edellyttävissä tehtävissä erotetaan tosiasiat, perustellut kannanotot ja mielipiteet
- annettuja työkaluja on käytetty tarkoituksenmukaisesti.

Matemaattista käsittelyä edellyttävissä tehtävissä suureyhtälöt ja kaavat on perusteltava tavalla, joka osoittaa kokelaan hahmottaneen tilanteen oikein ja soveltaneen ratkaisussaan asianmukaista periaatetta tai lakia.

Suorituksen arvoa alentavat esimerkiksi:

- suorituksessa on selviä asiavirheitä
- ajatukset on ilmaistu epäselvästi tai epätarkasti
- esitetyt tiedot osoittavat, että kokelas on käsittänyt tehtävän väärin, tai ne ovat muuten tehtävänannon kannalta epäolennaisia; vastauksen pituus ja detaljien määrä eivät sinänsä ole ansioita
- vastaus rakentuu pelkästään mielipiteiden varaan
- suorituksessa toistetaan samoja asioita
- suorituksessa esitetään selvästi lain tai hyvän tavan vastaisia lausumia.

Äidinkieli ja kirjallisuus

1.2 ÄIDINKIELEN JA KIRJALLISUUDEN KOE: SUOMEN KIELI

Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on kaksiosainen: siihen kuuluvat lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe. Lukutaidon kokeen arvioinnissa painottuvat luetun ymmärtäminen sekä tekstien analyysi- ja tulkintataidot ja kirjoitus taidon kokeessa kirjallisen ilmaisun, tekstin rakentamisen ja aineistojen hyödyntämisen taidot.

Kokeet järjestetään eri koepäivinä. Äidinkielen arvosana määräytyy näissä kokeissa saadun pistesumman perusteella. Ylioppilastutkintolautakunta päättää kunakin tutkintokertana arvosanojen pisterajat.

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että kokelaalla on suoritus kokeen molemmista, eri päivinä suoritettavista osista. Jos kokelas jättää saapumatta jompaankumpaan koetilaisuuteen tai ei jätä molemmissa koetilaisuuksissa koesuoritusta arvosteltavaksi, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi eikä kompensatio ole mahdollinen. Kokelaan on koetta uusiessaan suoritettava kokeen molemmat osat uudelleen.

2 KOKEEN TOIMEENPANO

Äidinkielen ja kirjallisuuden koe tehdään kahtena koepäivänä. Kumpanakin koepäivänä aikaa kokeen tekemiseen on kuusi tuntia.

Koejärjestelmän käyttöön tarvittavat välineet on määritelly Ylioppilastutkintolautakunnan yleisissä määräyksissä ja ohjeissa. Kokelas voi käyttää paperia vastauksen luonnosteluun. (Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet, [1.5 Koetarvikkeet ja koesuoritukset](#).)

Molemmissa kokeissa tekstit kirjoitetaan yleiskielellä. Vastaustekstin kappalejako osoitetaan jättämällä tyhjä rivi kappaleiden väliin, myös mahdollisen otsikon jälkeen jätetään tyhjä rivi. Oikolukuohjelma ei ole käytössä. Tekstin voi kirjoittaa myös esimerkiksi Libre Office - tekstinkäsittelyohjelmassa, josta kokelas siirtää kirjoittamansa tekstin vastaukselle osoitettuun tilaan.

3 LUKUTAIIDON KOE

Lukutaidon kokeessa arvioidaan kokelaan kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa eli taitoa eritellä, tulkita, arvioida ja hyödyntää monimuotoisia tekstejä tietoisena niiden tavoitteista, ilmaisukeinoista ja konteksteista. Tehtävät liittyvät esimerkiksi aineistona olevien tekstien merkityksiin, rakenteisiin, ilmaisuun, tematiikkaan, vastaanottoon ja kontekstiin sekä niiden välisiin suhteisiin.

Kokeessa on kaksi osaa. Osa I keskittyy asia- ja mediatekstien, osa II kaunokirjallisten ja muiden fiktiivisten tekstien analysointiin ja tulkintaan. Molemmissa osissa on tarjolla kaksi tehtävää. Kokelas valitsee yhden tehtävän kummastakin osasta, eli lukutaidon kokeessa vastataan yhteensä kahteen tehtävään.

Asia- ja mediateksteihin keskittyvän osan I tehtävissä voidaan esimerkiksi pyytää vertailemaan tekstejä, nostamaan esiin teksteistä löytyviä näkemyseroja tai ristiriitoja ja selittämään niitä, pohtimaan niiden uskottavuutta ja luotettavuutta, tulkitsemaan tekstejä konteksteihin sijoittamisen avulla tai analysoimaan ja pohtimaan eri ilmaisumuotojen tapoja rakentaa merkityksiä. Osassa I korostuu erittelevä ja kriittinen lukutaito.

Kaunokirjallisiin ja muihin fiktiivisiin teksteihin keskittyvän osan II tehtävänannot voivat esimerkiksi ohjata erittelemään, analysoimaan ja tulkitsemaan tekstejä ja niiden ilmaisutapoja, vertailemaan tekstejä, tulkitsemaan niitä tietystä näkökulmasta tai suhteessa tekstin aika- tai lajikontekstiin. Osassa II korostuu tekstien tulkinnan taito.

Yksittäinen tehtävänanto voi olla yksi- tai kaksiosainen. Yksiosainen tehtävä edellyttää yhtenäisen pidemmän tekstin tuottamista ja kaksiosainen kahden lyhyemmän tekstin tuottamista. Vastausten suositeltavat pituudet ilmoitetaan tehtävänannon yhteydessä. Vastaustilassa on käytössä merkkimäärälaskuri, joka ilmoittaa käytetyt merkit. Vastaustilaa ei kuitenkaan ole rajattu tiettyyn merkkimäärään. Lukutaidon kokeessa vastaustekstiä ei otsikoida. Aineistoon viitataan, mutta aineistoa ja sen sisältöä ei tarvitse esitellä erikseen.

4 KIRJOITUSTAIDON KOE

Kirjoitustaidon kokeessa arvioidaan kokelaan kirjallista ilmaisukykyä sekä taitoa kielentää ajatuksia ja hallita asiakokonaisuuksia. Tehtävänä on tuottaa pohtiva tai kantaa ottava teksti aineistojen avulla.

Kokeessa on tietty, äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineeseen tai lukion laaja-alaisen osaamisen osa-alueisiin liittyvä laajahko teema ja 5–7 siihen liittyvää aihetta. Kokelas valitsee aiheista yhden, täsmentää tai rajaa näkökulmansa ja kirjoittaa tekstin teemaan liittyviä aineistoja hyödyntäen. Teksti otsikoidaan valitun näkökulman mukaisesti.

Kokeessa annetaan 6–8 teemaan liittyvää aineistoa, esimerkiksi asiatekstejä, mediatekstejä ja fiktiivisiä tekstejä eri muodoissaan. Kokelas valitsee niistä aiheeseensa ja näkökulmaansa sopivat aineistot. Kokelaan on käytettävä vähintään kahta aineistoa omassa tekstissään.

Tekstin sopiva pituus on noin 6000 merkkiä ilman sanavälejä laskettuna. Tämä merkkimäärä ei kuitenkaan ole normi vaan suositus. Vastaustilassa on käytössä merkkimäärälaskuri, mutta vastaustilaa ei rajoiteta.

VIERAAN KIELEN KOKEET

3 KIELIKOKEEN RAKENNE

Kielikokeeseen sisältyy seuraavia kielitaidon osa-alueita mittaavia tehtäviä:

- kuullun ymmärtäminen
- luetun ymmärtäminen
- kirjallinen tuottaminen
- sanaston ja rakenteiden hallinta.

Samaa kielitaidon osa-aluetta mittaavat tehtävät muodostavat tehtäväkokonaisuuden.

Tehtäväkokonaisuuden tehtävät voivat sijaita kokeessa erillään toisistaan. Tehtävä voi sisältää useita osioita. Kaikki tehtävän osiot tulee suorittaa, ellei vaihtoehtoisuutta ole erikseen ilmoitettu ohjeistuksessa. Myös kielitaidon eri osa-alueita yhdistävät tehtävät ovat mahdollisia.

Jos kokeeseen sisältyy kuullun ymmärtämistä mittaavia tehtäviä, kokelaan on jätettävä arvosteltavaksi suoritus kuullun ymmärtämisen tehtäväkokonaisuudesta sekä lisäksi suoritus ainakin yhtä muuta osa-aluetta mittaavasta tehtäväkokonaisuudesta, jotta koesuoritus olisi hyväksytty.

YO-juhla

Keväällä kaikille uusille ylioppilaille lähetetään Wilma-viesti yo –juhlien ohjelmasta

- **kaikille pakolliset yo –juhlien harjoitukset pe 29.5.2026 klo 16.00-17.00, liikuntasalissa**
- **nimilapulla varustetut valkolakit tuodaan harjoituksiin!**
- **Mikäli sinulla on este harjoituksiin saapumisellesi, lakki tulee kuitenkin toimittaa opintotoimistoon pe 29.5.2026, klo 15.00 mennessä!**
- **Yo –juhla on liikuntasalissa la 30.5.2026, klo 10.00-12.00 (kaksi vierasta ylioppilasta kohden)**

Penkkaripäivän ohjelma to 5.2.2026

- **klo 8.45-10.15 Abi-show Satamassa**
- **klo 10.30-11.15 Autojen koristelu/
ajoneuvoon nousu**
- **klo 11.30 Abien rekat lähtevät**

Keskustelua penkkareista

Penkkariajojen turvallisuusohje

Penkinpainajaisajojen turvallisuusohje

Kuljettajaa koskeva vaatimus:

Tieliikennelain (729/2018) 148 §:n 2 momentin mukaan kuljettajalla on oltava vähintään kahden vuoden ajokokemus kuorma-autolla toisen palveluksessa tai luvanvaraisen liikenteen harjoittajana.

Kuorma-autojen tarkastus:

Sisä-Suomen poliisilaitoksen valvonta- ja hälytystoimintasektori (liikennepoliisiyksikkö) suorittaa osassa tapahtumia penkkariajoihin osallistuvien ajoneuvojen ja niiden kuljetuslavojen turvallisuuden tarkastuksia tapahtumapäivänä ennen ajon alkamista. Mikäli tarkastuksia tehdään tapahtumanne ajoneuvoihin, poliisi ottaa yhteyttä yleisötilaisuusilmoituksessa ilmoitettuun yhteyshenkilöön ajankohdan ja paikan sopimiseksi. Tämän ohjeen määräyksiä tulee noudattaa ja niiden täyttymisestä varmistua riippumatta siitä, suoritetaanko ajoneuvoon tarkastus.

Kuorma-auton turvamääräykset:

Mikäli kuorma-auto ei täytä turvallisuusmääräyksiä heti poliisin tekemällä ensimmäisellä tarkastuskerralla, ajoneuvo ei voi osallistua penkkariajoon!
AJONEUVOON EI TEHDÄ ENÄÄ JÄLKITARKASTUSTA!

Järjestäjän tulee varmistua auton kuljettajalta siitä, että auto täyttää edellytetyt turvamääräykset.

- Henkilökuljetukseen käytettävän kuorma-auton lava on varustettava riittävän tukevilla ja vähintään 120 cm korkeilla laidoilla kaikilta sivuiltaan.
- Mikäli ajoneuvo on varustettu puominosturilla, on lavan etureunan oltava vähintään 150 cm korkea.
- Lavalla ei saa olla penkkejä. Mikäli lavan pituus ylittää 5 metriä, on lavan keskikohtaan sivulaitojen väliin kiinnitettävä kiinteä, riittävän jäykkä puomi, köysi tai vastaava ketju, jotta kuljetettavat voivat liikenteen häiriötilanteessa ottaa siitä kiinni kaatumisen estämiseksi.

Lavalla ei myöskään saa olla lunta eikä jäätä, eikä se saa olla liukas.

- Ajoneuvon pakokaasut on suunnattava siten, että ne eivät ohjaudu kuljetettavien hengitettäväksi. Hyväksyttävänä tapana voidaan pitää esim. niiden suuntaamista ajoneuvon alle.
- Lisäksi on huomioitava, että vaihtokuormakorin on oltava lukittuina kaikista neljästä pisteestä, lavan kiinnityksen pitävyys on varmistettava tarvittaessa liinoilla.
- Tarkastuspaikalle pitää saapua ajoneuvolla, joka on jo asianmukaisessa kunnossa ja täyttää kaikki turvamääräykset.
- Traktorin käyttö kuljetuksessa on kielletty.

Ajoneuvojen kokoontuminen ja nopeus:

- Opiskelijoita kuljettavien kuorma-autojen kuljettajan tulee noudattaa ajoreitillä vallitsevia liikennesääntöjä.
- Opiskelijoita kuljettavien kuorma-autojen ajonopeus saa olla kuitenkin enintään 30 km/h:ssa sekä varsinaisella kulkuereitillä että siirtymäreiteillä.

Muuta:

- Alkoholin, tupakan ja muiden päihteiden nauttiminen ajoneuvoissa on kielletty.
- Karamelleja tms. ei saa heittää siten, että ne joutuvat ajoradalle.
- Tämä ohje sisältää tapahtumaan osallistuville opiskelijoille (kuorma-auton lavalla olevat opiskelijat) ja valvojille tarkoitetut turvallisuusohjeet (sivu 3).

Turvallisuusohjeet:

Kuorma-auton lavalle on asetettava valvoja.

- Valvojan tulee olla 18 vuotta täyttänyt henkilö.
- Valvojana voi toimia oppilaitoksen pyynnöstä / järjestämänä myös muu 18 vuotta täyttänyt henkilö.
- Valvojalla ei ole erityisiä valtuuksia. Valvojan tulee lähinnä antaa ohjeistuksia lavalla oleville opiskelijoille. Viime kädessä hänen tulee pyytää kuljettajaa pysäyttämään auto.

Valvojan on selvitettävä ennen ajoneuvon / kulkueen liikkeelle lähtöä kuorma-auton lavalla oleville opiskelijoille seuraavat turvallisuusohjeet:

- Pysy ajoneuvon lavalla suojalaitojen sisäpuolella
- Älä heittele vahingoittavia esineitä
- Heitä makeiset jalkakäytävälle, jotta lapset eivät ryntäisi niiden perässä ajoradalle
- Älä aiheuta yleistä paheksuntaa toimenpiteilläsi

- Alkoholin, tupakan ja muiden päihteiden nauttiminen ajoneuvoissa on kielletty

- Ota muutoinkin huomioon oma ja toisten turvallisuus

Turvallisuusohjeiden noudattamatta jättäminen aiheuttaa ajoneuvon poistamisen reitiltä ja ajoneuvon pysäyttämisen.

Valvojan tulee sopia ajoneuvon kuljettajan kanssa yhteydenpitotapa (esim. puhelin), jota käyttämällä valvoja pyytää tarvittaessa kuljettajaa pysäyttämään kuljettamansa ajoneuvon

• Rehtorille ilmoitetaan ma 26.1.2026 mennessä opiskelijoiden nimet, jotka toimivat valvojana penkkarirekassa. Kuka ilmoittaa nimet?

Oikaisuvaatimuksen tekeminen

OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMINEN löytyy:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/oikaisuvaatimus>

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua. Oikaisuvaatimuksen tekeminen maksaa 50 euroa. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen vain yhdestä kokeesta samalla hakemuksella. Jos haluat vaatia oikaisua useaan kokeeseen, tulee jokaisesta tehdä erillinen oikaisuvaatimus.

Kuka voi tehdä oikaisuvaatimuksen?

- Kokelas itse
- Alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja
- Asiamies, jolle kokelas on antanut valtakirjan

Milloin oikaisuvaatimuksen voi tehdä?

- Oikaisuvaatimuksen voi tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun kokelaalla (ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalla) on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta ja nähdä arvosteltu koesuorituksensa.

Miten teen oikaisuvaatimuksen?

- Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti verkkopalvelussa osoitteessa kokelas.ylioppilastutkinto.fi.
- [Kirjaudu palveluun](#)
 - omilla pankkitunnuksillasi tai
 - mobiilivarmenteella.
- Täytä oikaisuvaatimuslomake. Lomakkeeseen ei voi liittää liitetiedostoja.
- Oikaisuvaatimuksessa pitää kertoa
 - mitä kokeen tehtävää, tehtäviä tai muuta osaa arvostelusta vaatimus koskee
 - millä tavalla arvostelua tulisi oikaista sekä
 - perustelut, joilla vaadit oikaisua.
- Kun lomake on täytetty, siirry maksamaan verkkopankissa.
- Maksamisen jälkeen siirry takaisin oikaisuvaatimuslomakkeeseen. Saat näytölle kuittauksen oikaisuvaatimuksen lähettämisestä.
- Oikaisuvaatimukseen liittyvissä ongelmatilanteissa ole yhteydessä lautakuntaan.
- Oikaisuvaatimuksen voi myös lähettää kirjattuna kirjeenä, salatulla sähköpostilla tai vastaavalla turvallisella tavalla. Tarvittaessa ota yhteyttä osoitteeseen lautakunta@ylioppilastutkinto.fi.